

Energi- och klimatplan för Hylte kommun 2025–2030

Antagen av kommunfullmäktige, 2025-05-06, § 37

Innehåll

Innehåll	1
Inledning	2
Syfte	2
Övergripande målsättningar	2
Ramar och strategier	4
Energi- och klimatplanens sammanhang	4
Omfattning och avgränsning	4
Rådighet	4
Ansvar	5
Angränsande och påverkande intressen	5
Strategiska inriktningar för Hylte	7
INRIKTNING 1. Effektiva och fossilfria transporter	7
INRIKTNING 2. Ett resurseffektivt och fossilfritt energisystem	9
INRIKTNING 3. Minskad konsumtion och hållbart resursutnyttjande	11
INRIKTNING 4. Klimatsmart och fossilfri industri	13
INRIKTNING 5. Utveckla kommunens interna arbete i energi- och klimatfrågorna	14
Uppföljning av planen	16
Miljöbedömning	16
Bilagor	17
Bilaga 1. Beskrivning av och motivering till övergripande målsättningar	17
Bilaga 2. Klimat- och energipolitiska mål och styrmedel i omvärlden	19
Bilaga 4. Energiberedskap	22

Denna Energi- och klimatplan är tillika den energiplan som ska finnas i varje kommun enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) och förordning om kommunal energiplanering (1977:440). Den ersätter Energi- och klimatstrategi för Hylte kommun (KF § 70 2008-11-27) samt Strategi för energieffektivisering (Dnr 2011 SBN0109).

Inledning

Klimatförändringar utgör en av de mest akuta globala utmaningarna i vår tid, med konsekvenser som påverkar allt från ekosystem och vädermönster till ekonomisk stabilitet och människors hälsa. År 2023 var det varmaste året som hittills uppmätts på jorden med en medeltemperatur på 1,4 grader över genomsnittet för förindustriell tid. För att undvika de mest förödande konsekvenserna av global uppvärmning krävs en snabb och omfattande klimatomställning.

Energisystemet spelar en central roll i klimatomställningen eftersom produktionen av energi står för en stor del av världens växthusgasutsläpp. Fossila bränslen är fortsatt den största boven och bidrar inte bara till klimatförändringar, utan även till luftföroreningar och andra miljöproblem. Att ersätta fossila bränslen med fossilfria energikällor är därför en avgörande del av lösningen, tillsammans med bland annat energieffektivisering, utveckling av energilagringsteknologier, elektrifiering med mera.

Energi- och klimatomställningen innebär att samhället på kort tid behöver göra stora förflyttningar. Att arbeta med energi- och klimatfrågor handlar därför mycket om att driva en förändringsprocess med ett stort inslag av lärande. Det handlar om att tänka nytt, ta ansvar, ibland göra svåra vägval och samarbeta över sektorsgränser för att hitta lösningar som gynnar både människor och miljö. Genom gemensamma insatser från kommuner, näringsliv, civilsamhälle och myndigheter kan vi skapa en framtid där vi inte bara minskar vår klimatpåverkan – utan också förbättrar livskvaliteten för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Omställningen är vår möjlighet att bygga ett starkare, mer motståndskraftigt och hållbart samhälle.

Syfte

Energi- och klimatplanen är det styrdokument som tydliggör Hylte kommuns samlade mål och prioriteringar inom energi- och klimatområdet. Den utgör grunden för en samstämmig och konsekvent lokal energi- och klimatpolitik fram till 2030 och ska förtydliga kommunens strategival för att bidra till att minska den globala temperaturökningen i linje med Parisavtalet. Planen är ett verktyg för att driva förändring och utveckling och ska användas som vägledning i den löpande kommunala verksamheten. Den är även ett underlag till detaljplaner, andra kommunala planer samt till yttranden och utredningar.

Övergripande målsättningar

Mål för den geografiska kommunen

Nedanstående övergripande målsättningar ska ses som riktmärken. Kommunen har inte full rådgivning över utvecklingen och oavsett hur stora ansträngningar kommunen gör, krävs också omfattande insatser på internationell och nationell nivå samt från andra lokala aktörer för att målsättningarna ska nås. Vidare krävs samarbete mellan kommunkoncernen och andra aktörer så som myndigheter, näringsliv, civilsamhälle och invånare. Med energi- och klimatplanen uttrycker kommunen en målsättning och riktning som behövs för att nå nationella och globala mål på energi- och klimatområdet. Motiveringar och ytterligare beskrivningar till målen finns i Bilaga 1.

- De geografiska utsläppen av växthusgaser ska minska med 66 % till 2030, jämfört med 2018.
- De konsumtionsbaserade utsläppen från hushåll och offentlig sektor ska minska med 20 % och uppgå till högst 6,38 ton per person och år till 2030.
- Energisystemet är resurseffektivt, stabilt och fossilfritt.
- Andelen lokalproducerad energi ska öka med 55 GWh till 2030, vilket motsvarar en ökning med cirka 26 % jämfört med 2022 års nivå.

Mål för kommunkoncernen

För att stimulera förflyttning och utveckling har kommunkoncernen följande övergripande mål för det interna energi- och klimatarbetet.

- Kunskapen om klimatpåverkande utsläpp från kommunens verksamhet ska öka.
- Systematiska, långsiktiga och samordnade åtgärder för energieffektivisering och minskade utsläpp av växthusgaser i den kommunala organisationen ska genomföras.
- Intern och extern samverkan för effektiva insatser inom energi- och klimatområdet ska stärkas.
- År 2030 är Hylte kommun en fossilbränslefri organisation avseende uppvärmning, el samt transporter.¹

¹ Avser transporter av personer och varor i bilar och lätta lastbilar.

Ramar och strategier

Energi- och klimatplanens sammanhang

Denna plan finns i ett sammanhang av globala, europeiska, nationella, regionala och lokala styrdokument och policys. Ambitionen är att den ska både linjera med och komplettera en mängd av dessa styrdokument, så som Agenda 2030, Parisavtalet samt EU:s lagstiftning och direktiv inom energi och klimat. På lokal nivå är det Översiktsplan för Hylte kommun och Tillväxt- och utvecklingsstrategin som särskilt relaterar till denna plan. Utdrag ur dessa dokument finns i Bilaga 2 och 3.

Omfattning och avgränsning

Planen omfattar dels det geografiska perspektivet på kommunen, dvs tillförsel, distribution och användning av energi samt utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser. Dels omfattar planen kommunen som organisation, som genom exempelvis sina fastigheter och upphandlingar har stor påverkan. Även det globala perspektivet finns med utifrån att en stor andel av företags, kommunens och invånares konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser sker i andra delar av världen.

Rådighet

Hylte är både till kommunorganisationen och invånarantalet sett en liten kommun, där industri- och byggverksamheten står för ca 85 procent av energianvändningen i kommunen (offentlig sektor står för knappt 1 procent) och transporter är den största källan till utsläpp av växthusgaser (42 procent), följt av industrin (30 procent). Kommunkoncernens direkta påverkan på energi- och klimatomställningen kan därför uppfattas som begränsad.

Det är dock värt att understryka att kommunen ansvarar för många frågor inom sitt geografiska område. Genom dessa styrmedel kan kommunen involvera exempelvis invånare och företag för att gemensamt ställa om till ett hållbart samhälle.

Exempel på kommunens styrmedel:

• Markanvändning enligt Plan- och bygglagen	• Näringslivsutveckling
• Bygglov	• Kommunikation
• Småskalig elproduktion	• Utbildning
• Energi- och klimatrådgivning	• Upphandling
• Tillsyn	• Avtal
• Bostadsstiftelsen Hylte bostäder inkl. fjärrvärme	• Investeringar
	• Regional samverkan

Genom fysisk planering kan kommunen främja förnybar energiproduktion och effektivt energiutnyttjande genom den planering av markanvändning och bebyggelse som görs i översiktsplanen. Vid detaljplanläggning kan terräng och väderstreck beaktas för att minska uppvärmningsbehovet av byggnader och möjligheten för solenergi på tak.

Kommunkoncernen kan styra den egna energianvändningen och miljöpåverkan genom exempelvis upphandlingar, transporter, användandet av lokaler och drift av tekniska anläggningar.

Rådgivning samt tillsyn och prövning av små och medelstora verksamheter kan användas för att identifiera åtgärder som minskar företagens klimatpåverkan och energibehov. En nära samverkan med kommunens industrier kan även främja en samlad energieffektivisering och en större produktion av förnybar energi genom utökat fokus på industriell symbios och andra synergieffekter.

Kommunen har även en stor möjlighet att sprida information såväl internt som externt. Via den kommunala energi- och klimatrådgivningen kan kommunens invånare, föreningar samt små och

medelstora företag få kostnadsfri rådgivning för att minska sin energianvändning, övergå till förnybar energi, sänka energikostnader och minska sin miljöpåverkan. Kommunen kan även sprida medvetenhet om vad och hur kommunens invånare kan göra för att främja ett hållbart samhälle genom riktad information till allmänheten eller inom exempelvis skolan.

Ett annat medel för informationsspridning kan vara något så enkelt som att synliggöra de energi- och klimatsatsningar som kommunen gör. Om man exempelvis tydligt märker upp kommunens eldrivna tjänstefordon visar man att man kan satsa på elfordon även utanför stadsregionerna. På så sätt kan kommunanställda verka som ambassadörer för en hållbar omställning.

Ansvar

För att målsättningarna i denna plan ska kunna uppnås och för att arbetet ska vara effektivt behöver hela kommunkoncernen ta ansvar. Ansvaret fördelas i huvudsak som nedan.

Kommunstyrelsen ansvarar för att;

- Samordna arbetet med planen och erbjuda kunskapsstöd till nämnderna.
- Samverka med civilsamhället, näringslivet, Länsstyrelsen, Region Halland samt övriga halländska kommuner i relevanta delar av planen.
- Följa upp genomförandet av planen årligen.
- Revidera planen år 2030 eller tidigare vid behov.
- Utse samordnare för energi- och klimatarbetet med uppdrag att samordna genomförandet av planen på övergripande nivå och samordna referensgrupp bestående av nyckelpersoner från kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och Bostadsstiftelsen Hyltebostäder.

Samtliga nämnder och Bostadsstiftelsen Hyltebostäder ansvarar för att;

- Utifrån sina respektive uppdrag och reglemente implementera utvecklingsarbete med de tilldelade åtgärderna enligt denna plan.
- Regelbundet följa upp nämndernas egna insatser inom tilldelade åtgärder samt bistå samordnare med underlag för kommunövergripande uppföljning.
- Initiera och delta i samsyn och samarbete med andra nämnder, förvaltningar och aktörer på kommunal/lokal nivå.

Angränsande och påverkande intressen

I arbetet för en hållbar utveckling möts olika perspektiv och intressen, vilket kräver avvägningar för att både optimera synergieffekter och hantera potentiella målkonflikter. En central del av detta arbete är att identifiera hur olika faktorer samverkar och säkerställa att genomförandet av åtgärder sker på ett effektivt och hållbart sätt.

Vid framtagandet av denna plan har två särskilt viktiga perspektiv identifierats: *beredskap* och *ekonomi*. Dessa faktorer kan både främja och utmana genomförandet av planen. Nedan belyses hur beredskap och ekonomi påverkar genomförandet av planen samt hur kommunen ska hantera dessa perspektiv för att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling.

Beredskap

Kommunerna är ansvariga för verksamhet som måste fungera även under kriser, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola. Enligt *Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* ska kommuner analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen, hur dessa kan påverka den egna verksamheten och ha en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras. Enligt Riktlinjer för krisberedskap 2024–2027 är kommunens mål med krisberedskap att uppfylla de nationella målen samt att arbeta mot ett förverkligande av kommunens vision 2040. Att kommunen har förmåga att

upprätthålla och bedriva samhällsviktiga verksamheter även under en samhällsstörning är en del i kommunens mål och vision.

I framtagande av planen har en potentiell målkonflikt identifierats mellan att fasa ut fossildrivna fordon och möjligheten att bedriva samhällsviktig verksamhet i händelse av ett längre elavbrott. El är det enda fossilfria drivmedlet som finns tillgängligt inom kommunen i dagsläget. I händelse av ett längre elavbrott skulle samhällsviktig verksamhet påverkas om kommunen endast har elbilar. Samtidigt är kommunens verksamhet idag i hög grad beroende av fossila bränslen. Enligt den nationella säkerhetsstrategin ligger det i Sveriges intresse att ställa om till fossilfrihet och minska beroendet av exportörer av fossila bränslen.

Utifrån ovanstående ska Energi- och klimatplanen och Riktlinjer för krisberedskap 2024–2027 (eller motsvarande) ses som kompletterande, där inget är överordnat det andra. Kommunen har fortsatt stora möjligheter att minska beroendet av fossila bränslen, utan att riskera samhällsviktig verksamhet vid en samhällsstörning. Det arbetet behöver bedrivas så långt som möjligt. En förutsättning för arbetet är att de samhällsviktiga verksamheterna har kunskap om vilka resurser de är beroende av och vilka reservrutiner som är möjliga. I ett långsiktigt perspektiv är det även viktigt att arbeta i flera parallella processer och exempelvis verka för etablering av tankstationer för andra fossilfria bränslen. På det sättet kan målkonfliktens betydelse minskas.

Ytterligare kring beredskap finns i Bilaga 4.

Ekonomi

Att uppnå planens mål och genomföra åtgärderna förutsätter i vissa delar investeringar och ekonomiska resurser, framför allt på kort sikt. Det handlar dels om investeringar i exempelvis energieffektivisering av fastigheter och utbyggnad av laddinfrastruktur för elektrifiering av kommunens fordonsflotta. Dels handlar det om resurser i form av kompetens och personal exempelvis för att ta fram klimatbokslut och utveckla arbetet med klimatanpassning.

På längre sikt förväntas dock många av dessa satsningar leda till ekonomiska besparingar. Minskad energiförbrukning och en övergång till fossilfria energikällor bidrar sannolikt till lägre driftskostnader och minskad sårbarhet för stigande energipriser.

För att säkerställa en effektiv genomförandeprocess kommer kommunledningsförvaltningen årligen att ta fram en investerings- och finansieringsplan kopplad till Energi- och klimatplanen. Denna plan ska ingå i nämndernas och styrelsens analys som utgör underlag till den ordinarie budgetprocessen och skapa förutsättningar för en långsiktig och kostnadseffektiv resursfördelning. Investerings- och finansieringsplanen kan även ligga till grund för att identifiera och söka extern finansiering.

Strategiska inriktningar för Hylte

Fem strategiska inriktningar har prioriterats för Hylte kommuns arbete, inriktningarna har identifierats utifrån *Nuläge och framtidsblick inom energi och klimat – Bakgrund till energi- och klimatplan i Hylte kommun* (Dnr 2019 KS0379-4).

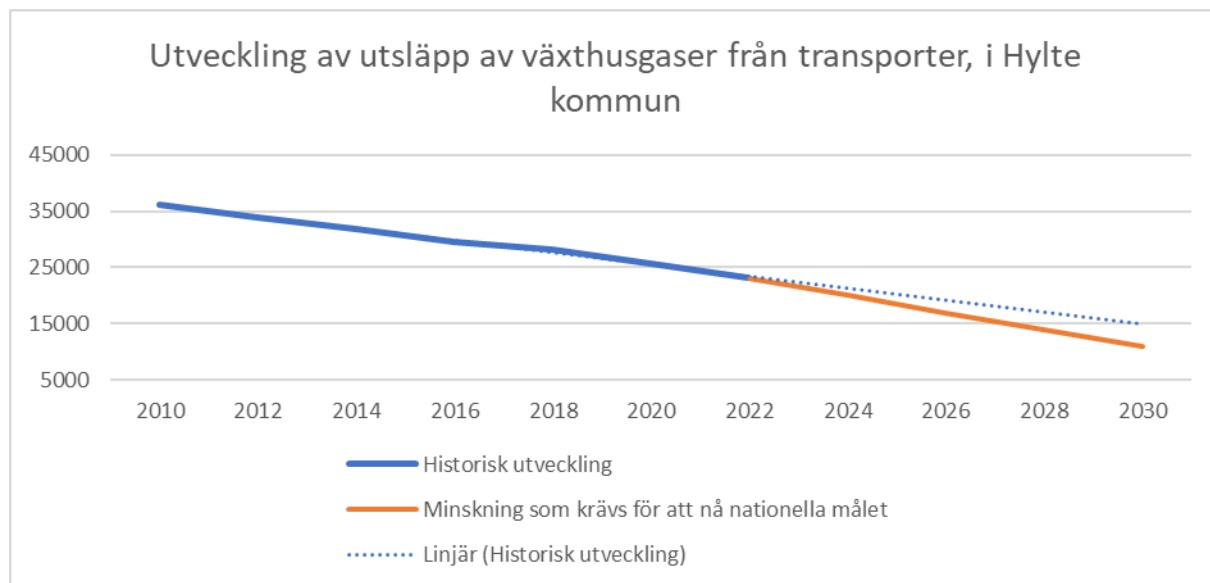
För varje inriktning finns en kort beskrivning, motivering, mål och åtgärder. En del åtgärder är av strategiska karaktär där kommunen kan verka och driva på för förändring, andra åtgärder har kommunen full rådighet över. För varje åtgärd anges den nämnd, styrelse eller stiftelse som har särskilt ansvar. Det ges även exempel på styrhjälpmedel och verktyg för att nå målsättningarna. Till respektive inriktning anges även de nyckeltal som ska följas upp årligen.

INRIKTNING 1. Effektiva och fossilfria transporter

Vi behöver ställa om till effektiva och fossilfria transporter av både personer och gods. Med Hyltes stora landsbygd och förhållandevis långa avstånd kommer bilen behövas även i framtiden, men fordonsflottan behöver elektrifieras och andra transportmedel, inklusive kollektivtrafik och tåg behöver vara förstahandsalternativet för fler resor.

Motivering till inriktningen

Transportsektorn är den största källan till utsläpp av växthusgaser i kommunen. År 2022 stod sektorn för 42 procent av de totala utsläppen av växthusgaser. Det nationella målet är att minska utsläppen från transportsektorn med 70 procent från 2010 till 2030, vilket är en stor utmaning. Sedan 2010, fram till 2022 har utsläppen minskat med ca 1 090 ton per år i Hylte. Det innebär att de transportrelaterade utsläppen behöver minska mer framöver, med ca 1 500 ton CO₂e/per år.

Figur 1. Historiska utsläpp av växthusgaser, prognos om utvecklingen fortsätter i samma takt som historiskt, samt den utvecklingen som behövs för att nå det nationella målet.

Utsläppen från lätta lastbilar har ökat något över tid, medan utsläpp från tunga lastbilar och personbilar minskat. Det är dock fortsatt personbilar som är den i särklass största utsläppskällan. Eftersom transporter står för en stor andel av de geografiska utsläppen av växthusgaserna skulle minskat resande och en omställning till fossilfria transporter ha stor påverkan på de totala utsläppen. Förutom att transporterna behöver bli fossiloberoende behöver de även bli effektivare, exempelvis genom samåkning och bildelning. För det lokala näringslivets fortsatta konkurrenskraft är etablering av laddstationer för el och andra förnybara drivmedel för tunga fordon nödvändigt.

Kommunen har en viktig roll att vara föregångare för att påskynda utvecklingen för fossilfria transporter. En del av omställningen handlar också om att möjliggöra andra val som innebär färre resor och transporter. Genom att göra det mer attraktivt att använda andra resesätt som cykel, gång och kollektivtrafik, kan utsläppen minska samtidigt som det gynnar befolkningens hälsa. Fysiska förutsättningar för olika transportslag, som infrastruktur för cykelbanor, vägar, järnväg och resecentrum, hanteras i kommunens översiktsplan.

År 2024 var 10 procent av kommunens fordonssflotta fossiloberoende. Enligt Clean Vehicles Directive (CVD) som började gälla 2021 ska 38,5 procent av kommunens upphandlade och köpta bilar vara el eller vätgasdrivna. Brist på laddstationer inom kommunkoncernen hindrar i dagsläget utbyte till elbilar. Samtidigt är det viktigt att andra fossilfria bränslealternativ som biogas, HVO eller vätgas finns tillgängligt för såväl fordon som arbetsmaskiner där full elektrifiering inte är praktiskt möjlig till 2030.

Mål 1. År 2030 ska utsläppen av växthusgaser från transportsektorn vara minst 70 procent lägre än 2010.

ÅTGÄRDER

1. Planläggning av mark, bebyggelse och infrastruktur ska bidra till minskat transportbehov och gynna gång-, cykel och kollektivtrafik.
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden
2. Främja utveckling av kollektivtrafiken och övergång mellan olika transportslag, inklusive tågtrafik.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden
3. Uppmuntra och inspirera invånare till mer hållbara transporter.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
4. Samverka med andra aktörer för etablering av tankstationer med förnybara drivmedel för personbilar och tunga fordon.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
5. Samverka med näringslivet för klimatsmarta transporter och logistiklösningar.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen

Mål 2. År 2030 ska tjänsteresor och transporter inom kommunkoncernen vara fossilfria.

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Så få fossildrivna fordon som möjligt ska leasas eller köpas in.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och Hyltebostäder
2. Alla arbetsplatser har rutiner för efterlevnad av Hylte kommuns resepolicy, eller motsvarande styrdokument.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och samtliga nämnder
3. Utveckla arbetet med upphandling för fossilfria transporttjänster.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
4. Säkra tillräckligt med laddpunkter på parkeringar och i anslutning till kommunala verksamheter för så väl tjänsteresor som publik användning.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och Hyltebostäder

Mål 3. Fossildrivna arbetsmaskiner och tunga fordon ska fasas ut eller anpassas till förnybara drivmedel.

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Påskynda utfasning av fossildrivna arbetsmaskiner
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden, Hyltebostäder
2. Säkerställ relevant laddinfrastruktur och tillgång till alternativa fossilfria bränslen för arbetsmaskiner och tunga fordon.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen, Hyltebostäder, Samhällsbyggnadsnämnden

3. Utveckla arbetet med upphandling av fossilfria tjänster avseende arbetsmaskiner och tunga transporter.

Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen

Styrhjälpmedel och verktyg

- Detaljplanering
- Samverkan
- Upphandling
- Uppföljning av fordonshantering
- Riktlinjer för intern klimatkompensation
- Hylte kommuns resepolicy
- Klimatklivet
- Energimyndighetens klimatpremie
- Digitala stödsystem

Nyckeltal

- Totalt antal fordon i kommunens fordonspark per fordonstyp och drivmedel (källa: internt).
- Andel fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (källa: internt).
- Totalt antal körda mil per år i kommunorganisationen (källa: internt).
- Antalet publika laddpunkter (källa: chargefinder.som eller motsvarande).
- Andelen personbilar i trafik den 31/12, i det geografiska området av drivmedelstypen el (källa: Kolada).
- Antal bilar per 1000 invånare (källa: Kolada).
- Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv (källa: Kolada).
- Andel förnybara drivmedel i transportsektorn (källa: SCB).

INRIKTNING 2. Ett resurseffektivt och fossilfritt energisystem

Energisystemet är en viktig grund till att ett samhälle ska fungera – energi används för uppvärmning, transporter, elförsörjning med mera. Störningar i energisystemet medför mycket stor påverkan på medborgarna, näringslivet och kommunala verksamheter. För att lösa klimatutmaningen kommer en stor del av de fossila bränslen som idag främst används inom transporter och industrin, fasas ut och ersättas av fossilfria lösningar. Elektrifiering är del av lösningen, vilket kommer leda till ett kraftigt ökat behov av el. Samtidigt ökar den förnybara, väderberoende elproduktionen, och ställer nya och allt högre krav på elsystemet.

Motivering till inriktningen

Sveriges energisystem utvecklas snabbt och elanvändningen förväntas dubblas till 2045. I Inom de närmaste åren sker utbyggnad av ny produktion av el framför allt i de norra delarna av Sverige, vilket leder till att stora mängder el behöver distribueras söderut för att tillgodose även södra Sverige med el. Detta ställer höga krav på stam- region- och lokalnäten, vilka då behöver ha tillräcklig kapacitet att kunna leverera elen i rätt tidpunkt. På längre sikt finns dock planer på både havsbaserade vindkraft och ny kärnkraft i södra Sverige.

Hylte kommun har en hög energianvändning vilket beror på den stora industri- och byggsektorn som ensamt står för ca 85 procent av användningen, se mer under Inriktning 4. Klimatsmart och fossilfri industri. I dagsläget är Hylte starkt beroende av att få el tillförd från regionnätet. Ca 20 procent av elen som används produceras inom kommunens gränser, vilket är en förhållandevis låg siffra. Lokalproducerad el kan avlasta de stora stamnäten och bidra till en mer stabil och hållbar elförsörjning.

I Hylte står gasol/naturgas samt oljeprodukter för ca 8 procent av energitillförseln, dessa är helt fossila och används framförallt till industrin och transporter. Dessa energislag behöver fasas ut och ersättas av fossilfria energislag. Potentialen att öka den lokala elproduktionen finns främst inom vindkraft, solenergi och industriella processer. Regional produktion av andra energikällor, som grön vätgas,

biogas och pellets, är också ett sätt att göra samhället mer robust och mindre beroende av importerade energikällor.

En tredjedel av Sveriges totala energianvändning sker inom bebyggelsen. Det betyder att en effektivare energianvändning inom bostäder och lokaler är en viktig pusselbit i utvecklingen av energisystemet. För kommunkoncernen är det angeläget att minska energiförbrukningen av flera skäl, bland annat för att minska driftkostnader och nå kraven i direktivet om energieffektivisering (EU 2023/1791), men även för att kunna göra färre prioriteringar och klara av samhällsviktig verksamhet i händelse av störningar i energisystemet.

Mål 1. Trygga en effektiv energidistribution och tillräcklig energitillförsel.

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Inför ett överordnat styrsystem för att optimera en effektiv energianvändning.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och Hyltebostäder
2. Effektbalansera belastningstoppar av el och fjärrvärme över tid.
Särskilt ansvar: Hyltebostäder
3. Upprätta regelbunden dialog med elnätsägare för att säkra framtida distribution och tillförsel av el.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen

Mål 2. Lokal och regional produktion av energi ska öka.

ÅTGÄRDER

1. Stödja och underlätta för invånare, företag och andra aktörer att installera mer förnybar energiproduktion.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden
2. Regional samverkan för att öka regional produktion av förnybar energi.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Öka kommunkoncernens produktion av förnybar energi.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen, Hyltebostäder

Mål 3. År 2030 har energianvändningen i bostäder och lokaler minskat med 17 procent jämfört med år 2020 och är fossilfri.

ÅTGÄRDER

1. Rådgivning om energieffektivisering erbjuds bland annat genom den kommunala energi- och klimatrådgivningen till hushåll, föreningar samt små och medelstora företag.
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden
2. Energitillsyn inkluderas i miljötillsynen.
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden
3. Uppmuntra och underlätta för byggnation av lågenergihus och plusenergihus.
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. All el som kommunen köper ska komma från förnybara energikällor.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
2. Fossil energi för uppvärmning ska vara helt utfasad senast 2027.
Särskilt ansvar: Hyltebostäder
3. All kommunal nybyggnation genomförs enligt lågenergimodell ex. nära noll-energihus.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och Hyltebostäder
4. Den slutliga energianvändningen inom kommunkoncernen ska minska med 1,9 procent årligen.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen, Hyltebostäder och samtliga nämnder

5. Utveckla fjärrvärmesystemet för att säkerställa en flexibel och robust uppvärmningslösning som möter framtidens energibehov.
Särskilt ansvar: Hyltebostäder

Styrhjälpmedel och verktyg

- Samverkan
- Kunskap för ökad innovation och utveckling
- Energideklarationer och energikartläggningar
- Energi- och klimatrådgivning
- Upphandling
- Klimatklivet
- Energifonden

Nyckeltal

- Slutanvändning av energi totalt inom den geografiska kommunen (källa: Scb).
- Slutanvändning av energi i offentlig verksamhet, småhus, flerbostadshus och fritidshus samt andel ej förnybar bränsletyp (källa: Scb).
- Andel av tillförd energi inom kommunen som kommer från fossila bränslen (källa: Scb, Länsstyrelsen).
- Lokal produktion av energi, uppdelat på samtliga energikällor (Källa: Scb).
- Slutlig energianvändning i kommunkoncernen (källa: Hyltebostäder).
- Produktion av energi i kommunkoncernen (källa: Hyltebostäder).
- Fjärrvärmeproduktion totalt inom det geografiska området (MWh) (källa: Kolada).
- Andel fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom den geografiska kommunen (källa: Kolada).

INRIKTNING 3. Minskad konsumtion och hållbart resursutnyttjande

I Sverige och andra välfärdsländer finns en uppfattning om att vi lever hållbart och genomför många insatser för miljö och klimat i syfte att minska vår negativa påverkan. Vår höga konsumtion driver dock på klimatförändringarna, och stora delar av utsläppen sker utomlands. Våra konsumtionsmönster behöver förändras och för det krävs nya styrmedel, tekniska lösningar, tjänster och beteendeförändringar. Genom att aktivt arbeta för att främja en cirkulär ekonomi kan vi spara på naturresurser och minska utsläppen.

Motivering till inriktningen

I Sverige uppskattas de konsumtionsbaserade utsläppen till drygt 8 ton per invånare (2022). Hushållens konsumtion av livsmedel, transporter och resor samt av andra varor och tjänster står för cirka 60 procent av dessa. Resterande del kommer från den offentliga sektorns konsumtion och investeringar.

För att nå en mer hållbar konsumtion krävs att fler produkter återanvänds, delas, hyrs och leasas istället för att nyttillverkat efterfrågas. De saker som produceras behöver vara resurssnåla, vara tillverkade av hållbara material, hålla längre och var möjliga att reparera, återbruka och materialåtervinna. I en cirkulär ekonomi finns också affärsmodeller som bidrar till lång livslängd och hög användningsgrad genom att exempelvis erbjuda reparation, återtillverkning samt uthyrning eller delning av produkter.

Enligt Upphandlingsmyndigheten uppgick klimatpåverkan från de offentliga inköpen till 23,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter år 2019. Det motsvarar 28 procent av den totala klimatpåverkan från svensk konsumtion. Upphandling är därmed ett kraftfullt verktyg och kommunens upphandlingsfunktion har en central roll i att stödja, utveckla och driva upphandlingsarbetet i denna riktning.

Livsmedel står för en stor del av de konsumtionsbaserade utsläppen både för hushållen och den offentliga sektorn. Vid internationell jämförelse är svensk livsmedelsproduktion förhållandevis resurseffektiv. Genom att öka efterfrågan på svenskproducerat livsmedel, ställa om från en animaliebaserad till en mer växtbaserad kost samt minska matsvinnet kan resurser hushållas bättre, samtidigt som svenskt näringsliv stärks och hälsan i befolkningen främjas.

Inom bygg- och fastighetsbranschen uppstår en stor del av växthusgasutsläppen vid råvarutvinning, tillverkning, transport av byggmaterial och byggproduktion på plats. Ur ett livscykelperspektiv är det oftast mer klimatsmart att underhålla och bevara en äldre byggnad än att bygga en ny med nytt material. Regelbundet underhåll är en avgörande faktor för livslängden. Att planera för flexibel användning och demonterbarhet samt att använda hållbara och/eller återbrukade material vid nybyggnation är viktigt för minskad klimatpåverkan.

Mål 1. Minskad klimatpåverkan från konsumtion av livsmedel och andra konsumtionsvaror.

ÅTGÄRDER

1. Verka för att öka utbudet av olika typer av cirkulära- och delningstjänster samt underlätta återbruk och reparation.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, Hyltebostäder
2. Vägled invånare till klimatsmarta val i vardagen genom kommunikation.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Utveckla måltidsverksamheten i samverkan med andra förvaltningar för att minska energianvändning och klimatpåverkan.
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden, Barn- och ungdomsnämnden Omsorgsnämnden, Kultur- och folkhälsonämnden
2. Genomlysning av kostenhetens verksamhet för att minska klimatpåverkan.
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden
3. Sträva efter återbrukade varor och cirkulära tjänster framför inköp av nyproducerade varor.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
4. Hållbarhetskrav som ex. energieffektiva lösningar, tjänster och produkter, förlängd livslängd på produkter samt trappstegsmodellen implementeras i lämpliga upphandlingar.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen

Mål 2. Minskad klimatpåverkan från fastigheter och byggsektorn.

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Ny- och ombyggnation görs med låg miljö- och klimatpåverkan.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och Hyltebostäder
2. Vid nybyggnation ska krav ställas på gränsvärden med maximalt utsläpp av växthusgaser.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och Hyltebostäder
3. Underhålla, renovera och förvalta befintliga fastigheter för att öka livslängden.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och Hyltebostäder
4. Genomföra rivning och demontering på ett sätt som möjliggör återbruk av material och produkter.
Särskilt ansvar: Hyltebostäder

Styrhjälpmedel och verktyg

- Upphandling
- Information och rådgivning
- Boverkets Byggregler (BBR) och annan lagstiftning
- Energifonden
- Digitala stödsystem

Nyckeltal

- Klimatpåverkan från kommunens inköpta livsmedel, kg CO₂e/kg livsmedel (källa: internt).
- Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (källa: Kolada).
- Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%) (källa: Kolada).

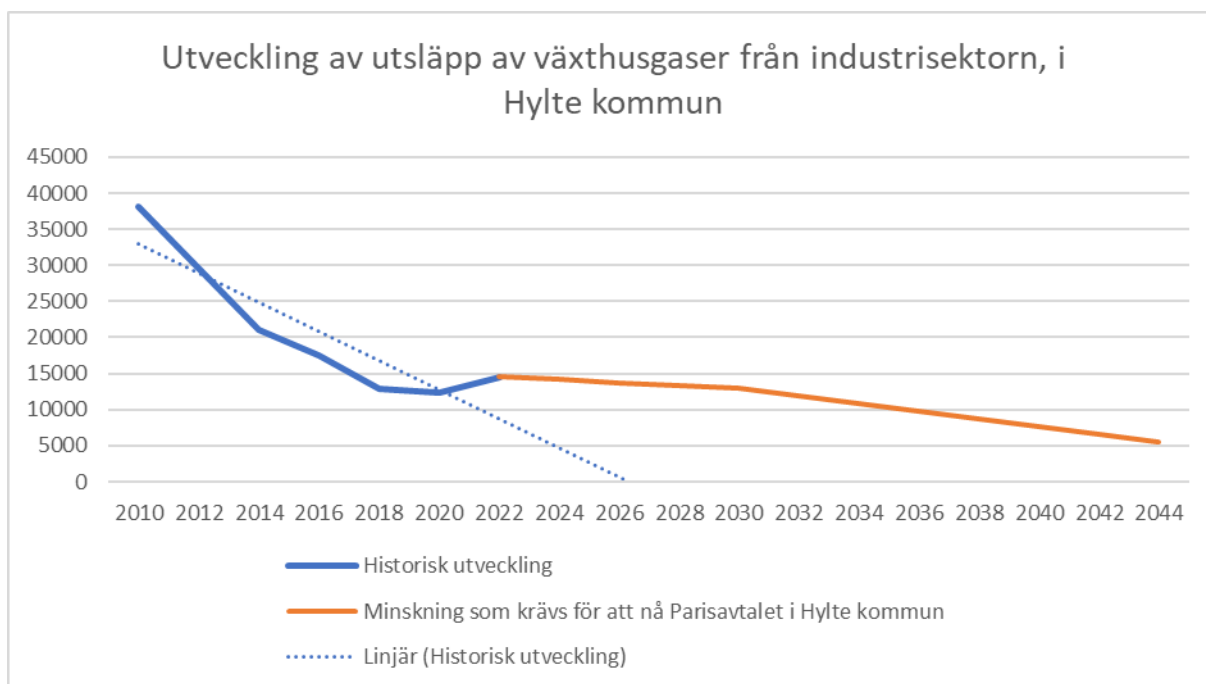
INRIKTNING 4. Klimatsmart och fossilfri industri

Hylte kommun har en lång tradition av tillverkningsindustri som idag utgörs av ett stort antal konkurrenskraftiga företag. Industrisektorn är viktig för kommunens utveckling, den ger arbetstillfällen och genererar skatteintäkter. Samtidigt står industrin för den överlägset största delen av energianvändningen i kommunen.

Motivering till inriktningen

Industrin stod år 2022 för ca 85 procent av energianvändningen och knappt 30 procent av växthusgasutsläppen inom kommunens gränser. Genom EU:s omställningspaket Fit for 55 skärps hållbarhetsstyrningen av industrin rejält de kommande åren. Förmågan att lyckas ställa om och möta de ökade kraven kommer vara centralt för framtida konkurrenskraft.

Historiskt har utsläppen av växthusgaser från industrin i Hylte kommun minskat mycket sedan 1990-talet. Att två av tidningspappersmaskinerna vid pappersbruket stoppades 2012 och 2013 förklarar en stor del av minskningen. Även andra industrier har troligen bidragit till utsläppssänkningar de senaste 20 åren genom omfattande åtgärder som ökad energiåtervinning, energieffektivisering och utfasning av fossila bränslen. För att klara att minska klimatutsläppen i linje med Parisavtalet behöver utsläppen minska med i snitt ca 400 ton CO₂e per år i Hylte fram till 2045. Sedan 2015 har utsläppen från industrin dock legat på en relativt oförändrad nivå.

Figur 2. Historiska utsläpp av växthusgaser, prognos om utvecklingen fortsätter i samma takt som historiskt, samt den utvecklingen som behövs för att nå Parisavtalet.

Det största hindret för klimatomställningen är att det fortfarande inte är lönsamt för flertalet industrier att ställa om tillverkningen. Kostnaderna för en produktion utan fossila bränslen är ofta höga och investeringar innebär hög risk eftersom teknikerna är nya och omogna. Att säkra god tillgång till

förnybar energi är avgörande. Andra viktiga insatser är att arbeta med exempelvis energieffektivisering, energiåtervinning, flexibel elanvändning och industriell symbios.

Kommunen saknar rådighet över enskilda verksamheters växthusgasutsläpp och energianvändning, men bedömer att det likväl finns en stor möjlighet genom att mer indirekt stötta verksamheterna i deras omställningsarbete. Åtgärder kopplade till transporter ingår även under inriktning 1. Effektiva och fossilfria transporter, åtgärder kopplade till energisystem ingår även under inriktning 2. Ett resurseffektivt och fossilfritt energisystem.

Mål 1. Effektiv energianvändning och minskad klimatpåverkan inom industrin

ÅTGÄRDER

1. Öka kännedom om de erbjudanden inom grön omställning som finns till näringslivet, exempelvis den kommunala energi- och klimatrådgivningen och det regionala näringslivsfrämjande systemet.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
2. Stötta det lokala näringslivet för erfarenhetsutbyte och ökad resurseffektivitet, exempelvis genom industriell symbios.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen

Styrhjälpmedel och verktyg

- Energi- och klimatrådgivning
- Hallands klimatlyft
- Stöd för energikartläggning
- Grön finansiering
- Samverkan

Nyckeltal

- Slutanvändning av energi från industri- och byggverksamhet (källa: SCB).
- Utsläpp av växthusgaser från industrin (källa: Nationella emissionsdatabasen).

INRIKTNING 5. Utveckla kommunens interna arbete i energi- och klimatfrågorna

Att som kommun inta en proaktiv roll inom energi- och klimatområdet minskar inte bara de globala utsläppen av växthusgaser utan kan även förbättra livskvaliteten för invånare, främja lokal ekonomisk utveckling och skapa en robust och motståndskraftig infrastruktur.

Motivering till inriktningen

I arbetet med att ta fram energi- och klimatplanen konstateras att mycket förtjänstfullt arbete görs i kommunen, men att det kan göras mer systematiskt. Det finns en outnyttjad potential i att integrera klimat- och energifrågorna i det löpande arbetet inom samtliga verksamheter samt att synliggöra klimatpåverkan i stora beslut. Det saknas även kunskap om exempelvis kommunorganisationens utsläpp av växthusgaser, vilket gör det svårt att bedöma om de insatser som görs är effektiva.

Det har även identifierats områden som fortsatt behöver utvecklas, men som inte inkluderats i framtagande av denna planen. Det är områden där utvecklingsarbete bör prioriteras för att få klarhet i frågornas angelägenhet och potential, så som klimatanpassning och återställande av våtmarker.

Mål 1. Ökad kunskap om kommunens klimatpåverkan

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Ta fram klimatbokslut eller motsvarande för att identifiera, kvantifiera och regelbundet följa upp klimatpåverkande utsläpp från kommunal verksamhet.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
2. Bedömning av klimatpåverkan görs som en del av underlag till relevanta beslut.

- Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen, Hyltebostäder, samtliga nämnder
3. Öka kommunanställdas och förtroendevaldas kompetens i energi- och klimatfrågor.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och samtliga nämnder

Mål 2. Förstärk kommunens energi- och klimatarbete genom systematisk utveckling, kommunikation och samverkan

ÅTGÄRDER I KOMMUNAL VERKSAMHET

1. Utveckla ett systematiskt arbete för att möta ett förändrat klimat avseende så väl infrastruktur som verksamheters behov.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden
2. Kommunlicera kommunens åtaganden och arbete inom energi- och klimatområdet för att inspirera andra aktörer.
Särskilt ansvar: Kommunstyrelsen
3. Kartlägg förutsättningar och samverkansmöjligheter för att återställa våtmarker och torrmarker.
Särskilt ansvar: Kommunledningsförvaltningen, Samhällsbyggnadsnämnden
4. Främja så väl produktion av biomaterial med klimatnytta som kolsänkor och biologisk mångfald i egenskap av ägare till skog och annan mark.
Särskilt ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden

Styrhjälpmedel och verktyg

- Kompetensutveckling
- Samverkan
- Kommunikation

Uppföljning av planen

Planen ska följas upp årligen från och med 2026. Kommunstyrelsen ansvarar för att följa upp planen och redovisa årligen till kommunfullmäktige.

Referensgruppen träffas två gånger per år och följer upp planen.

Uppföljning av planen ska omfatta de övergripande målsättningarna, målsättningarna för de strategiska inriktningarna samt nyckeltalen. Uppföljningen ska även innehålla en sammanfattande nulägesbeskrivning av samtliga mål och åtgärder i planen. Nulägesbeskrivningen ska göras med stöd av följande:

a) Nulägesbeskrivning

- Bedöms de övergripande målen samt målen för de strategiska inriktningarna uppnås eller inte?
- På vilket sätt har ansvarig styrelse, nämnd eller stiftelse arbetat med åtgärderna?
- Vad fungerar bra? Vad fungerar mindre bra?

b) Orsaksanalys

- Varför fungerar det bra? Varför fungerar det dåligt?

c) Dra slutsatser

- Behöver något förbättras/utvecklas?

Miljöbedömning

Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska 6 kap. miljöbalken tillämpas på energiplaner. Miljöbalken föreskriver att det krävs en miljöbedömning av planen om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

Kommunen bedömer att ett genomförande av planen inte kan antas innebära betydande påverkan på miljön, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser.

Bedömningen grundar sig inte på energianvändningens eller klimatpåverkans totala miljökonsekvenser, utan konsekvenser av det som föreslås i planen. De åtgärder som föreslås syftar till att främja långsiktig hållbarhet i energi- och klimatfrågor utan betydande negativa konsekvenser. I det fall en åtgärd, i senare planering, medför att olika miljömål ställs i konflikt, genomförs miljökonsekvensbeskrivningar och tillståndsprövningar i det enskilda fallet.

Planen innebär ingen påverkan på angränsande kommuner eller länsstyrelsens verksamhet som är av sådan art att miljöbedömningen kräver samråd. Energi- och klimatplanen har dock varit på remiss hos dessa parter.

Bilagor

Bilaga 1. Beskrivning av och motivering till övergripande målsättningar

De geografiska utsläppen av växthusgaser ska minska med 66 % till 2030, jämfört med 2018.

Uträkningen har gjorts enligt WWF:s metod som utvecklats inom stadsutmaningen One Planer City Challenge. Metoden grundar sig i 1,5-gradersmålet där IPCC pekar ut en (relativt) klimatsäker väg där världen halverar utsläppen till 2030 och når netto-noll 2050. Uträkningen bygger på att befolkningsmängden är den samma 2030 som år 2023.

Målet omfattar samtliga sektorer och de utsläpp som sker inom kommunens gränser. Data kommer från Nationella emissionsdatabasen och SCB.

De konsumtionsbaserade utsläppen från hushåll och offentlig sektor ska minska med 20 procent och uppgå till högst 6,38 ton per person och år till 2030.

Konsumtionsbaserade utsläpp beräknas modellbaserat, vilket ger viss osäkerhet. Utsläppen i Sverige till följd av svensk konsumtion baseras på utsläppen från svenska aktörer, det vill säga de produktionsbaserade utsläppen. Utsläppen i andra länder är beräknade med hjälp av en modell och baseras på statistik om produktion i andra länder samt import och export. Det saknas tillförlitliga data av lokala konsumtionsbaserade utsläpp och därför används nationell statistik även som målvärde även för Hylte Kommun.

För att uppnå Parisavtalets mål bör de globala utsläppen i genomsnitt vara högst 1 ton per person och år till 2050. En linjär minskning motsvarar en årlig utsläppsreduktion på 0,27 ton per person. Det innebär att de konsumtionsbaserade utsläppen behöver minska till högst 6,38 ton per person och år till 2030.

Energisystemet är resurseffektivt, stabilt och fossilfritt

På grund av avsaknad av prognoser för elanvändning och effektbehov under planens framtagande är målet inte formulerat mätbart. Målet har formulerats för att inkludera sparsam användning av naturresurser, minska påverkan på klimatförändringar och säkerställa att energitillgången är pålitlig, även vid hög efterfrågan eller oförutsedda störningar.

Andelen lokalproducerad energi ska öka med 55 GWh till 2030, vilket motsvarar en ökning med cirka 26 % jämfört med 2022 års nivå.

Hylte står, liksom resten av Sverige, inför en ökad efterfrågan på el i takt med att industri, transporter och hushåll ställer om till fossilfri energi. Den nuvarande lokala energiproduktionen uppgår till cirka 330 GWh per år, medan den totala energianvändningen i kommunen är cirka 1 768 GWh per år. En ökad andel lokalproducerad energi bidrar inte bara till att stärka kommunens energiförsörjning utan minskar även nätförluster.

Målvärdet är identifierat utifrån att energiproduktionen i kommunen ökar i samma takt som mellan 2014 och 2022, beräknat med ett femårigt rullande medelvärde.

Kunskapen om klimatpåverkande utsläpp från kommunens verksamhet ska öka.

Målet bedöms nödvändigt för att stimulera förflyttning och utveckling samt nå övriga målsättningar

Systematiska, långsiktiga och samordnade åtgärder för energieffektivisering och minskade utsläpp av växthusgaser i den kommunala organisationen ska genomföras.

Målet bedöms nödvändigt för att stimulera förflyttning och utveckling samt nå övriga målsättningar

Intern och extern samverkan för effektiva insatser inom energi- och klimatområdet ska stärkas.

Målet bedöms nödvändigt för att stimulera förflyttning och utveckling samt nå övriga målsättningar

År 2030 är Hylte kommun en fossilbränslefri organisation avseende uppvärmning, el samt transporter.

Målet är högt satt och utmaningen att nå målet finns främst inom transporter. För att nå målet behöver fordonsflottan bytas ut och laddinfrastruktur byggas. Det krävs även att det finns möjlighet att använda andra fossilfria drivmedel än el i kommunen för att målet ska kunna realiseras. Målet bedöms ändå nödvändigt för att stimulera utvecklingen så utsläppen minskar i linje med Parisavtalets 1,5 graders mål.

Bilaga 2. Klimat- och energipolitiska mål och styrmedel i omvärlden

Agenda 2030 och de globala målen

Med sina 17 mål och 169 delmål är Agenda 2030 den mest ambitiösa överenskommelsen för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit. Målen är universella och gäller alla världens länder som också har ett gemensamt ansvar för genomförandet. De är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Energi- och klimatplanen bedöms påverka flera av målen i olika grad. För några av målen är det mer tydligt att energi- och klimatplanen kan leda till en uppfyllnad av målen, men den kan också ge indirekta effekter, i de flesta fall positiva men det är viktigt att vara uppmärksam så åtgärden inte ger negativa effekter på något annat område.

Parisavtalet

På FN:s klimatkonferens i Paris i december 2015 enades världens länder om ett nytt avtal. Avtalet ska genomföras så att rika länder som redan har släppt ut mycket växthusgaser ska ta täten och göra omställningen snabbare än det globala snittet. En global översyn av de samlade åtagandena kommer att ske vart femte år med start 2023.

Genom Parisavtalet har länderna bland annat förbundit sig till att:

- Hålla ökningen av den globala medeltemperaturen väl under 2 grader, med sikte på att inte överstiga 1,5 grader.
- Öka anpassningsförmågan för skadliga effekter av klimatförändringarna.
- Anpassa de finansiella flödena så att de går att förena med minskade utsläpp av växthusgaser.

EU:s klimatmål och Sveriges åtagande som medlemsstat

År 2021 antog EU ett klimatpolitiskt ramverk som består av en klimatlag, ett klimatmål och ett vetenskapligt rådgivande organ. Klimatlagen slår fast att EU ska skapa balans mellan utsläpp och upptag av växthusgaser (noll nettoutsläpp) senast år 2050, och därefter sträva efter att uppnå negativa utsläpp. I EU:s klimatlag finns även ett etappmål som säger att nettoutsläppen ska ha minskat med minst 55 procent till år 2030, jämfört med år 1990. Samtidigt som växthusgasutsläppen och energiförbrukningen ska minska, ska andelen förnybar energi och upptagning av växthusgaser öka.

EU:s direktiv om energieffektivitet och Sveriges åtagande som medlemsstat

I oktober 2023 trädde ett nytt energieffektivitetsdirektiv (direktiv (EU) 2023/1791) i kraft. I direktivet fastställs EU:s energieffektivitetsmål, att energianvändningen ska minska med 11,7 procent fram till 2030. Detta innebär att medlemsländerna gradvis måste öka sina årliga energibesparingsmål från 2024 till 2030. Genom direktivet infördes även en skyldighet för den offentliga sektorn att föregå med gott

exempel: offentliga organ måste tillsammans minska sin totala slutliga energianvändning med minst 1,9 procent varje år jämfört med 2021. Dessutom måste tre procent av ytan i byggnader ägda av offentliga organ renoveras till nära-nollenergibyggnader varje år, med undantag för kostnadseffektivitet.

Mål för Sveriges energipolitik

Målen för Sveriges energipolitik består av ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål.

Planeringsmål

Planeringen av det svenska elsystemet ska ge förutsättningar för att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och att möjliggöra den gröna omställningen.

Regeringen ser för närvarande att Sverige bör planera för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045. Det är viktigt att elbehovet täcks på rätt plats geografiskt och tar i beaktande de osäkerheter som finns kring vilka projekt som realiseras. Regeringen anser också att det viktigt att elbehovet som finns på kortare sikt kan mötas. Elbehovet för olika geografiska områden i landet bör därför tydliggöras och särskilt bedömas för åren 2030, 2035, 2040 och 2045.

Leveranssäkerhetsmål

Det svenska elsystemet ska ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt. Omotiverade hinder i elsystemet ska undanröjas för att skapa förutsättningar för en effektiv marknad som främjar konkurrenskraftiga priser.

Sveriges miljömål

Miljömålssystemet består av ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål samt ett antal etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen, hållbar stadsutveckling, luftföroreningar och klimat.

Generationsmålet är formulerat enligt följande:

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

Sveriges klimatpolitiska ramverk

Sverige har sedan 2017 ett klimatpolitiskt ramverk som består av klimatmål, en klimatlag samt ett oberoende klimatpolitiskt råd som utvärderar regeringens samlade politik utifrån klimatmålen.

Riksdagens långsiktiga mål är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre senast år 2045 än utsläppen år 1990.

På väg mot det långsiktiga målet finns också flera etappmål. Utsläppen av växthusgaser ska vara:

- 63 procent lägre 2030 jämfört med 1990
- 75 procent lägre 2040 jämfört med 1990
- Utsläppen för inrikes transporter (exklusive inrikesflyg) ska vara 70 procent lägre år 2030, jämfört med 2010

Utsläpp av växthusgaser som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter är inte inkluderade i etappmålen. Etappmålen omfattar inte utsläpp och upptag i markanvändningssektorn.

Hallands klimat- och energimål

Länsstyrelsen har fått i uppdrag att revidera den regionala energi- och klimatstrategin utifrån de nya nationella energipolitiska målen. Strategin ska vara beslutad senast den 30 juni 2025.

Bilaga 3. Energi- och klimatplanens lokala sammanhang

Översiktsplan för Hylte kommun

I Översiktsplan för Hylte kommun, antagen av kommunfullmäktige 2019-11-28, behandlas energiförsörjning och klimatfrågan. Den övergripande planeringsinriktningen för Energiförsörjning anger att:

Planering, byggande och ändrad användning av mark- och vattenområden i enlighet med översiktsplanens intentioner ska ske enligt följande övergripande inriktning:

- Utveckla bebyggelse och infrastruktur enligt strukturbilden för att minska transportarbetet för långa resor.
- Verka för en mer energieffektiv bebyggelseutveckling, så att målen om minskad energianvändning kan uppnås.
- Stimulera byggande av solcellsanläggningar. Utred förutsättningarna för ökad solenergianvändning i kommunen och ta fram lämpliga planeringsunderlag.
- Utred möjligheten att bygga ut fjärrvärmenätet i samband med detaljplan, och lokalisera om möjligt ny bebyggelse så att den kan anslutas till befintligt nät.

Översiktsplanen anger även kommunala riktlinjer samt utredningsområde för tillståndspliktig vindkraft för vindkraft:

- Respektavstånd ska vara 1 000 meter fågelvägen till bostad eller störningskänslig verksamhet
- Vindkraftverk ska inte överskrida en totalhöjd på 150 meter

Därtill pekas ett stort antal förslag på fortsatt arbete ut som relaterar till energi- och klimatområdet, exempelvis; att ta fram en cykelplan, utreda förutsättningar för solenergi, aktivt utveckla kollektivtrafiken, bygga ut cykelhuvudleder, verka för upprustning av Halmstad-Nässjöbanan m.m.

Bilaga 4. Energiberedskap

En välfungerande och robust energiförsörjning är en nödvändig förutsättning för ett fungerande samhälle. Ett elavbrott påverkar exempelvis många av samhällets viktiga funktioner, inklusive kommunikation, sjukvård, vatten- och avloppstjänster, transport, och säkerhet. Under kriser och nödsituationer, såsom naturkatastrofer eller större olyckor, kan tillgången till elektricitet vara livsavgörande för att rädda liv och minimera skador.

De övergripande riskkällorna mot elförsörjningen handlar om allt från den ökade internationaliseringen av elsystemet till cyberrisker, spionage och skador på samhällsviktig infrastruktur.

För att minska sårbarheten och öka motståndskraften mot störningar i energiförsörjningen är det angeläget att öka den lokala energiproduktionen. Genom att diversifiera energikällorna och investera i lokal produktion av förnybar energi, som sol- och vindkraft, kan samhället minska sitt beroende av externa energileverantörer och förbättra sin förmåga att hantera kriser. Lokal energiproduktion ger också möjlighet till en mer decentraliserad elförsörjning, vilket innebär att även om vissa delar av elnätet skulle skadas eller störas, kan andra områden fortfarande ha tillgång till elektricitet. Detta minskar risken för omfattande avbrott och bidrar till att säkerställa en mer robust elförsörjning under kriser.

För att säkerställa en robust elförsörjning är det viktigt att kontinuerligt underhålla och uppgradera energiinfrastrukturen. Detta inkluderar att förstärka elnätet, modernisera kraftverk och transformatorstationer samt säkerställa tillräckliga reserver av reservdelar och utrustning för att snabbt kunna åtgärda eventuella skador. Att investera i energilagringstekniker är ett annat sätt att göra energisystemet mer robust och flexibelt. Ökningen av extremväder, som stormar, översvämningar och skogsbränder gör energiförsörjningen mer sårbar. Det är viktigt att anpassa energiinfrastrukturen för att hantera dessa utmaningar och minimera risken för avbrott i elförsörjningen.

Effektiv kommunikation och samarbete mellan olika aktörer, såsom elbolag, myndigheter och räddningstjänsten, är avgörande för att snabbt kunna hantera och återställa elförsörjningen under kriser. Genom att etablera tydliga kommunikationskanaler och samarbetssystem kan man effektivt koordinera insatser och minimera störningar i elförsörjningen. Detta inkluderar också strategier för snabb informationsspridning till medborgare och företag vid elavbrott och energikriser.

I kommunen sker beredskapsåtgärder genom exempelvis förebyggande åtgärder i samhällsplaneringen, deltagande i planeringen av styrel (prioritering av samhällsviktiga elanvändare) och i arbetet med att genomföra systematiska risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) och kontinuitetsplaner.

Genom att adressera dessa olika aspekter kan kommunen förbättra sin förmåga att hantera kriser och säkerställa en pålitlig och hållbar energiförsörjning även under utmanande förhållanden.